

Emma Hooper: Koti-ikävän laulut

[PM/31 ADMIN](#)

”Tämä herkkä elegia katoavalle elämäntavalle kasvaa rakkauslauluksi, joka yhdistää perheenjäsenet vetten yli.”

– *Kirkus Reviews*

JOHANNA IKONEN (13.12.2019)

Poika puhuu merenneitojen laulusta rannalla, ja siskokin kuulee sen, tuntee myös tarinan. Sillä merenneito lauloi yksinäisen ja orvon tytön lohduksi. Kanadalaisen, Britanniassa asuvan Emma Hooperin romaani *Koti-ikävän laulut* nostattaa niin aaltoja kuin tunteita – seesteisyydestä myrskyyn. Lähtemisten, saapumisten ja kohtaamisten kautta luodaan herkkävireisellä kielellä kadotetun elämänmenon kuvailua eristäytyneessä kylässä.

Keskiössä on Kanadan itärannikolla, pienessä kalastajakylässä asuva, kasvukipuileva ja omaa elämäntapaansa toiveikkaasti vielä puolustava perhe. Moni naapuri on lähtenyt kylästä, ja harvat ovat palanneet takaisin. Luonnonkuvaus on karua ja kaunista; myrskykeijun, merellä viihtyvän linnun sulka löytyy rannalta, ja jäkälää kasvaa rantakalliolla. Pienin siveltimenvedoin Emma Hooper maalaa viisaasti kohtauksia ihmismielen ikuisista kysymyksistä ja ajan rajallisuuden tiedostamisesta, yli paikka- ja kielirajojen.

Romaanin aikatasossa liikutaan 90-luvulla ja 70-luvulla. Marthan ja Aidanin perheet elävät kylässä 70-luvulla ja hekin tutustuvat toisiinsa viipyilevästi, rakastuvat. Myöhemmin 90-luvulla kalastaaja – ja verkonkutojaperheeseen kuuluvat Finn-poika ja Cora-tyttö. Isä Aidan ja äiti Martha joutuvat matkustamaan työn perässä vuorotellen kauas pohjoiseen, tuottamaan ”öljyä ja kaasua koko maalle”. Kaloja ei vesistä enää löydy, eikä Finn tahdo millään uskoa sitä lopullisesti. Viranomaisetkin vaativat kylän viimeisiä asukkaita muuttamaan pois. Kalastusretket ovat jääneet menneisyyteen.

Musiikki on alusta asti perheen haikean tarinan lankoja yhdessä pitävä voima, ja samanlainen alkuvoima on meri ja sen uhkaava, kiehtova ja runollinen läheisyys. Kaikki Finnin ja Coran perheenjäsenet soittavat ja laulavat, ja myös kylässä on hylätyissä taloissa vanhoja soittimia 90-luvulla. Kylän ainoat asukkaat ja Finn kokoontuvat yhteen musiikin merkeissä. Musiikki voimaannuttaa ja kertoo tarinoita sukupolvilta toisille kansanperinteiden jatkumossa. Kun ei löydy yhteistä kaipauksen kieltä, auttaa musiikki – ja niin auttavat myös käsinkirjoitetut kirjeet – löytämään yhteyden kaukaisuuteen kadonneisiin läheisiin.

Martha ”puski tuulta vasten ja tuuli häntä vasten, ja siinä tien reunassa hän kuuli jotain, kuuli laulua. Merenneidon äänen. – – Tuuli kuljetti mereltä laulua. Cora. Merenneito kuulosti Coralta.”

Etäisyydet kasvavat ihmisten välille, ja välimatkan päässä on joskus helppo hakea lohtua ja lämpöä muualta. Joskus laulu vain vaimenee, hakee muotoaan ja uomiaan tai loppuu. Laulaen ja soittaen rakennetaan menneisyyden, historian, nykyhetken ja tulevaisuuden kirkkaan häivähdyksen välinen ketju. Connoreiden perheessä opitaan hyväksymään, luopumaan, päästämään irti ja lähtemään kohti tuntematonta. Finn laulaa yksin rannalla illalla, ” ja kaikki talot hänen ympärillään olivat pimeitä kuin yö, jossa hän lauloi”.

Kerronnan näkökulmahenkilön vaihteluiden kautta päästään lähelle perheenjäsenten sisäistä ajatus- ja kokemusmaailmaa. Lyhyet tekstikatkelmat vuorottelevat pidempien lukujen kanssa. Tämä rytmittää tekstiä kuin hienovireisesti tehty sävellys. Hetkittäisessä kerronnan epätasaisuudessaankin romaanin kieli soljuu kuin musiikki ja solahtaa erikoislaatuisena lukukokemuksena lukijan mieleen. Connoreiden perheen ilot, surut ja odotukset koskettavat.

Emma Hooper: Koti-ikävän laulut suom. Sari Karhulahti (Gummerus 2019).